

Transformarea societăților agricole în societăți cu răspundere limitată sau în societăți pe acțiuni

 CEE Attorneys

În cursul anului 2017, prin Legea nr. 31/2017 de completare a Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole, apare pentru prima în cadrul legislativ românesc posibilitatea transformării societăților agricole în alte forme de societăți prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990. Cu toate acestea, până de curând, nu au fost adoptate norme metodologice prin care să se stabilească detaliile necesare implementării unor astfel de operațiuni de transformare juridică.

Începând cu data de 14 octombrie 2019 a intrat în vigoare Legea nr. 176/2019 care modifică și completează Legea societăților agricole, punând astfel în aplicare inclusiv mecanismul și procedura de operare a transformărilor societăților agricole în societăți reglementate de Legea 31/1990.

În acest context legislativ, societățile agricole pot demara proceduri de transformare a acestora într-una dintre formele societare prevăzute de legea societăților (SRL, SA etc).

La o primă vedere, operațiunea de transformare a societăților agricole nu pare a ridica mari dificultăți de ordin juridic, în sensul că procedura în sine presupune în mod obișnuit întocmirea documentelor necesare de înființare a unei societăți noi conform Legii 31/1990 (e.g. SRL, SA), precum și a celorlalte acte aferente cererii de transformare / radiere a societății agricole, iar întregul dosar se depune la judecătoria în circumscripția careia își are sediul societatea agricolă.

Totuși, procesul de transformare a societăților agricole, implică în fapt transferul universal al activelor și pasivelor din patrimoniul societății agricole (care își încetează existența) în patrimoniul societății nou înființate, conform Legii 31/1990 (e.g. SRL, SA). Întregul proces de reorganizare devine unul complex, cu implicații legale, fiscale și contabile multiple, similare operațiunilor de fuziune/divizare.

Astfel, avocații și consultanții fiscali ai Boanta, Gidei și Asociații - CEE Attorneys România subliniază faptul că implementarea transformării societăților agricole necesită cunoștințe și experiența extinsă în proiecte similare de fuziuni, divizări și restructurări de segmente de activitate/ afacere.

Principalele aspecte ce trebuie astfel analizate înainte de / în timpul implementării transformării societăților agricole, sunt, între altele:

- cerințele și formalitățile asociate transferului imobilelor deținute în proprietate de către societatea agricolă (dacă este cazul), taxele notariale / O.C.P.I. care pot fi aplicabile în acest sens, necesitatea formei autentice a proiectului de transformare, precum și a Hotărârii AGA prin care se detaliază condițiile/se aprobă transformarea;

- contractele încheiate de asociații societăților agricole pentru terenurile agricole, proprietatea asociațiilor, aduse în folosința societății agricole, ce vor înceta anterior transformării, urmând ca asociații să le arendeze/transmită în folosința din nou societății nou-înființate, continuatoare a activității;
- contractele de arenda încheiate cu alte persoane, care vor fi transferate, prin efectul legii către societatea succesoare (SRL, SA), în urma procesului de reorganizare; în acest caz, nu vor fi aplicabile prevederile Codului Civil care interzic, sub sancțiunea nulității absolute, sub-arendarea, respectiv, cesiunea contractelor de arenda;
- analiza contractelor comerciale în curs de executare în care este angajată societatea agricolă, în perspectiva realizării transferului viitor al acestora - ținând cont de clauzele specifice de interdicție a cesiunii contractului/reorganizare a societății agricole;
- analiza cerințelor/necesității obținerii și parcurgerii formalităților necesare pentru transferul contractelor de finanțare (credite, împrumut sau orice alte finanțări) încheiate cu instituții de credit, în contextul transferului întregului patrimoniu ca efect al transformării - analiza clauzelor și implicațiilor incidente referitoare la reorganizarea societății agricole (împrumutul), obținerea acordului prealabil din partea instituției de credit pentru transferul contractului(elor);
- transferul salariaților în noua societate înființată cu respectarea strictă a reglementarilor/cerințelor de protecție a salariilor în cazul transferului de întreprindere (Legea 67/2006);
- în funcție de specificul activităților desfășurate de către societățile agricole - se vor analiza implicațiile transformării (și transferului întregului patrimoniu) asupra autorizațiilor / licențelor / avizelor / certificatelor de calitate/ conformitate - respectiv, dacă se pot transfera, se pot preschimba, sau după caz, se impune obținerea de către societatea nou înființată a unor autorizații noi;
- cerințele și formalitățile specifice necesare transferului/ înregistrării unor active/ bunuri în numele societății succesoare (e.g. brevete de invenții privind soiuri de plante) - acestea se vor transfera/înregistra cu respectarea legislației specifice aplicabile.

Întregul proces de transformare al societăților agricole, din perspectiva documentelor necesare și a procedurii de implementare, prezintă similitudini cu operațiunile de fuziune, deși, în substanța prezintă diferențieri de concept. Cu titlu de exemplu, subliniem ca proiectul de transformare al societății agricole va adopta în linii mari forma și conținutul unui proiect specific unei operațiuni de fuziune, cu toate elementele sale (fundamentare economică/ juridică, prezentarea elementelor bilanțiere, calculul raportului de schimb etc).

Din perspectiva fiscală, analiza transformării societăților agricole devine cu atât mai importantă cu cât această formă de reorganizare nu este încă acoperită în mod specific de prevederile Codului Fiscal. Astfel, înainte de a trece la implementarea propriu-zisă a acestui tip de reorganizare se recomandă, cel puțin, obținerea unui punct de vedere oficial al autorităților fiscale competente.

Concluzionând, noua reglementare legală ce instituie posibilitatea transformării societăților agricole în societăți reglementate de Legea 31/1990 oferă un cadru adecvat pentru adoptarea unui regim juridic și contabil specific societăților din mediul de business, cu o flexibilitate mai mare în ceea ce privește guvernarea și procesul decizional, precum și cu o deschidere mai mare către forme diversificate de finanțare, inclusiv oportunitatea atragerii de fonduri prin intermediul pieței de capital.